

8.-9. LUOKKIEN VALINNAISAINHEET OPS-muutos

– esitys uusiksi OPS-teksteiksi lukuvuodesta 2022-2023 alkaen (käsityön ja kuvataiteen 1 vvt valinnaisaineet)

Kuvataide 8.lk. (1 vvt)

Pelisuunnittelu (kuvataide) 1 vvt

Opetuksen tavoitteet:

Pelisuunnittelukurssilla tutustutaan pelikulttuuriin ja pelaamiseen laajasti monesta eri näkökulmasta. Kurssilla tutustutaan erilaisiin pelityyppeihin ja pelien tekemiseen sekä suunnitteluun. Kurssin aikana tuotetaan oma analoginen ja/tai digitaalinen peli ja sitä kehitetään ja parannellaan saadun palautteen perusteella.

Oppilasta ohjataan syventämään ja soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan (T4) ongelmanratkaisussa. Oppilasta ohjataan tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä (T5). Oppilas kehittää ryhmä- ja yhteistyöskentelyn taitojaan sekä tarkastelemaan pelitaiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle historian ja kulttuurin näkökulmista (T8).

Kurssilla hyödynnetään muotoiluoppimisen menetelmiä.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L5, L6, L7

Arviointi:

1 vvt:n valinnaisainesuoritus arvioidaan todistukseen hyväksyty / hylätty – merkinnällä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus kuvataiteen päättöarvosanaan.

Kuvitus (kuvataide) 1 vvt

Opetuksen tavoitteet:

Kurssilla tutustutaan kuvittamiseen kuvataiteen lajina. Kurssilla tutkitaan kuvaa tekstiä havainnollistavana, koristavana, syventävänä tai itsenäisesti viestiä ilmaisevana esityksenä.

Kurssilla tutustutaan kuvittamisen eri lajeihin, kuvittamisen historiaan ja kuvittamisen nykyaikaisiin menetelmiin. Kurssi mahdollistaa integroinnin eri oppiaineiden kanssa.

Oppilasta ohjataan havainnoimaan visuaalista kulttuuria (T1), keskustelemaan omista ja muiden havainnoista sekä perustelevaan näkemyksiä (T2). Oppilasta innostetaan ilmaisemaan ajatuksiaan kuvallisesti erilaisia välineitä käyttäen (T3 ja T6), sekä soveltamaan erilaisia tekniikoita ilmaisussaan (T4).

Kurssilla hyödynnetään muotoiluoppimisen menetelmiä.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Arviointi:

1 vvt:n valinnaisainesuoritus arvioidaan todistukseen hyväksyty / hylätty – merkinnällä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus kuvataiteen päättöarvosanaan.

Keramiikka ja nykymuotoilu (kuvataide) 1 vvt

Opetuksen tavoitteet:

Kurssilla syvennyttään kolmiulotteiseen kuvailmaisuun ja erilaisiin keramiikan menetelmiin sekä tutustutaan nykytaiteen ja nykymuotoilun monimateriaalisiin toimintatapoihin. Kurssilla yhdistyy materiaalilähtöisyys ja kriittinen ajattelu. Oppilasta ohjataan pohtimaan omaa työskentelyään kulttuurisen moninaisuuden ja kestävän kehityksen näkökulmasta sekä tarkastelemaan taiteen ja muotoilun merkitystä globaalissa ja jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Kurssilla pyritään yhteistyöhön ulkopuolisen tahon kanssa.

Muotoiluosaaminen: Muotoiluoppiminen on kurssilla keskiössä. Empatia, ongelmanratkaisutaidot, kokeileva asenna ja oma vaikuttaminen kulkevat tiiviisti eri tehtävissä mukana. Oppilaat lähestyvät omia projektejaan ARMU-muotoiluprosessin avulla sekä syventävät käsityksiään myös muista muotoilun menetelmistä. Muotoiluprosessiin sisältyy piirtämistä, prototyyppien valmistamista, kokeilemistä, tekemistä, idean uudelleen muokkaamista, ajatusten jakamista ja saadun palautteen käsittelyä.

Oppilasta kannustetaan havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja käyttämään monipuolisesti kuvallisen tuottamisen menetelmiä (T1). Oppilasta ohjataan soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle. (T4 ja T8) Oppilasta innostetaan soveltamaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisuuden tapoja kuvallisessa tuottamisessaan (T9) sekä ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa

kulttuurissa ilmeneviin arvoihin (T10). Kurssilla oppilasta kannustetaan myös ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus sekä kestävä kehitys (T11).

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Arviointi:

1 vvt:n valinnaisainesuoritus arvioidaan todistukseen hyväksytty / hylätty – merkinnällä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus kuvataiteen päättöarvosanaan.

Kuvataide 9. lk (1 vvt)

Media (kuvataide) 1 vvt

Opetuksen tavoitteet:

Media-valinnaisaineessa syvennyttään erilaisiin digitaalisiin kuvan tekemisen kehinöihin, tutustutaan mediataiteen eri muotoihin ja tarkastellaan visuaalisuuden merkitystä mediaviestinnässä. Kurssilla tutkitaan median yhteyksiä eri ympäristöihin, oppilaan omiin kuviin ja taiteen, sekä pohditaan mediakulttuurien henkilökohtaisia, yhteiskunnallisia ja globaaleja merkityksiä. Kuvallisen tuottamisen lähtökohtina oppilaat käyttävät median sisältöjä, ilmiöitä ja toimintatapoja ja toteuttavat valitsemallaan tekniikalla oman projektin. Valinnaisaineen keskeisiä sisältöjä ovat medialukutaidon ja mediakriittisyyden harjoittelu sekä erilaisiin visuaalisen vaikuttamisen keinoihin tutustuminen.

Muotoiluosaaminen: Oppilaat toteuttavat kurssilla omat projektit ARMU-muotoiluprosessin avulla. Omia projekteja lähestytään kokeilevalla asenteella, ongelmanratkaisutaitoja syventäen. Muotoiluprosessissa edetään tutkittavasta ongelmasta ideoiden ja kokeilujen kautta toimivimpiin ratkaisuihin. Ideoita voidaan kehittää yhdessä, prosessin eri vaiheissa esimerkiksi vartaispalautteen avulla ja ideoita vaihdellen.

Tavoitteet: Oppilasta rohkaistaan keskustelemaan omista ja muiden havainnoista ja ajatuksista sekä perustelevaan näkemyksiään (T2), sekä ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti erilaisia välineitä ja tiedon tuottamisen tapoja käyttäen (T3 ja T6). Oppilasta ohjataan soveltamaan kuvallisia, sanallisia ja muita kuvatulkinnan menetelmiä (T7) sekä tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle niin historian kuin kulttuurinkin näkökulmista (T8). Oppilasta kannustetaan ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys ja häntä ohjataan ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviin arvoihin (T10 ja T11).

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Arviointi:

1 vvt:n valinnaisainesuoritus arvioidaan todistukseen hyväksytty / hylätty – merkinnällä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus kuvataiteen päättöarvosanaan.

Katutaide (kuvataide) 1 vvt

Opetuksen tavoitteet:

Kurssilla tutustutaan katutaiteeseen taiteen ja aktivismin muotona. Kurssilla tutkitaan graffiteja, tägejä, installaatioita, veistoksia performansseja, tekstiilitaidetta ja muuta katukuvassa tai julkisissa tiloissa esiintyvää katutaidetta tekemisen kautta.

Oppilasta ohjataan havainnoimaan visuaalista kulttuuria (T1), keskustelemaan omista ja muiden havainnoista sekä perustelevaan näkemyksiään (T2). Oppilasta innostetaan ilmaisemaan ajatuksiaan kuvallisesti erilaisia välineitä käyttäen (T3 ja T6), sekä soveltamaan erilaisia tekniikoita ilmaisussaan (T4).

Kurssilla hyödynnetään muotoiluoppimisen menetelmiä.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Arviointi:

1 vvt:n valinnaisainesuoritus arvioidaan todistukseen hyväksytty / hylätty – merkinnällä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus kuvataiteen päättöarvosanaan.

Käsityö 8.lk (1 vvt)

Sisustus ja muotoilu (käsityö) 1vvt

Opetuksen tavoitteet:

Kurssilla ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan sisustustuote tai tuotteita valittuun ympäristöön. Kurssilla tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä sekä opintokäyntejä muotoilualan yrityksiin. Kurssilla tutustutaan kalustemuotoiluun ja sisustusarkkitehtuurin perusteisiin, jonka pohjalta oppilas kerää aineistoa oman tuotteen valmistamiseen. Valmistusvaiheessa oppilaan on mahdollista käyttää erilaisia materiaaleja sekä työtapoja oman sisustustuotteen toteutuksessa.

Oppilasta ohjataan kokonaiseen käsityöprosessiin, jossa oppilas asettaa itse omia tavoitteita työskentelyyn sekä arvioi omaa oppimistaan (T2). Oppilasta ohjataan käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kannustamaan luovaan ongelmanratkaisuun (T3). Oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa (T6) sekä tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä (T7).

Kurssilla hyödynnetään muotoiluoppimisen menetelmiä ideoinnista arviointiin.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L4, L5, L6

Arviointi:

Kurssi arvioidaan hyväksyty / hylätty -todistusmerkinnällä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus käsityön päättöarvosanaan.

8.lk

Muotisuunnittelu (käsityö) 1 vvt

Opetuksen tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on ideoida, suunnitella ja valmistaa oma vaate tai asuste vaatemuotoilun keinoin. Lisäksi kurssilla tutustutaan muodin ja vaatesuunnittelun perusteisiin sekä opitaan muotikuvausta. Kurssin aikana vierailaan vaatemuotoilun yrityksessä, joka toimii inspiraationa suunnittelulle. Oppilas suunnittelee, ideoi, kokeilee ja tutkii erilaisia vaihtoehtoja vaatemuotoiluprosessin aikana.

Oppilasta ohjataan kokonaiseen käsityöprosessiin, jossa oppilas asettaa itse omia tavoitteita työskentelyyn sekä arvioi oppimistaan (T2). Oppilasta ohjataan käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kannustamaan luovaan ongelmanratkaisuun (T3). Oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa (T6) sekä tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä (T7).

Kurssilla hyödynnetään muotoiluoppimisen menetelmiä ideoinnista arviointiin.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L4, L5, L6

Arviointi:

Kurssi arvioidaan hyväksyty / hylätty –todistusmerkinnällä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus käsityön päättöarvosanaan.

Käsityö 9.lk (1 vvt)

Populaarikulttuuri ja käsityö (käsityö) 1 vvt

Opetuksen tavoitteet:

Kurssilla tutustutaan populaarikulttuuriin ja käsityöhön aktivismin muotona. Kurssilla inspiraation kenttänä toimivat populaarikulttuurin tuotteet, kuten esimerkiksi elokuvat, musiikki, videopelit tai kuvataide. Kurssilla pohditaan sitä, miten ekologiset arvot korostuvat käsitöiden tekemisessä ja mitä craftivismi tarkoittaa. Kurssin tavoitteena on toteuttaa tuote tai tuotteita, joka perustuu oppilaan omiin mielenkiinnon kohteisiin sekä erilaisten työtapojen soveltamiseen.

Oppilasta ohjataan kokonaiseen käsityöprosessiin, jossa oppilas asettaa itse omia tavoitteita työskentelyyn sekä arvioi oppimistaan (T2). Oppilasta ohjataan käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kannustamaan luovaan ongelmanratkaisuun (T3). Oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa (T6) sekä tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä (T7).

Kurssilla hyödynnetään muotoiluoppimisen menetelmiä ideoinnista arviointiin.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L4, L5, L6

Arviointi:

Kurssi arvioidaan hyväksyty / hylätty –todistusmerkinnällä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus käsityön päättöarvosanaan.

Ideasta tuotteeksi ja tuotteesta uudeksi (käsityö) 1 vvt

Opetuksen tavoitteet:

Ideasta tuotteeksi -kurssilla perehdytään puuhun materiaalina ja erilaisiin puuntyöstömenetelmiin, kuten esimerkiksi puun taivutusmenetelmiin. Kurssin tavoitteena on valmistaa koulussa käytettävillä puuntyöstömenetelmillä tuote, joka perustuu oppilaan ideointiin ja suunnitteluun. Kurssin keskiössä on tuotesuunnitteluprosessi, jota pohditaan myös ekologisten ja kestävän muotoilun näkökulman kautta. Kurssilla on myös mahdollista korjata tai muokata jo olemassa olevaa tuotetta. Mahdollisuuksien mukaan kurssilla tutustutaan myös erilaisiin muotoilun toimijoihin, jotka valmistavat puutuotteita.

Käsityön tavoitteet: Oppilasta ohjataan suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi (T1). Oppilasta ohjataan asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan (T2). Oppilasta ohjataan tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita (T3). Oppilasta ohjataan käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa (T6). Oppilasta ohjataan tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä (T7). Oppilasta ohjataan taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityö- prosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävä elämäntapaa (T8).

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Arviointi:

Kurssi arvioidaan hyväksyty / hylätty –todistusmerkinnällä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus käsityön päättöarvosanaan.

AIEMMAT VALINNAISAINeita KOSKEVAT OPS-TEKSTIT, JOTKA POISTUVAT KÄYTÖSTÄ:

Korusuunnittelu (taito- ja taideaine), 1 vvt
Vuosiluokat, joilla esiintyy

- 8

Laajuus

1 vuosiviikkotuntia

Valinnaisen tehtävä

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteena on soveltaa käsityön perustekniikoita. Oppilasta ohjataan asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan. Oppilasta opastetaan tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita.

Oppilasta ohjataan käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisuaan.

Muotoiluoppiminen

Keskiössä on muotoiluoppiminen. Muotoiluoppimista ja muotoiluprosessia käytetään oppilaiden kokonaisvaltaisen kasvun tukemisen ja käsityöprosessin ohjaamisen välineenä.

Oppimistehtävissä harjoitellaan luovaa ongelmanratkaisua käsityön ja muotoilun keinoin.

Kurssilla muotoiluprosessiin kuuluu

- 1) havainnointia ja ideointia sisältävä tiedonhankinnan ja suunnittelun vaihe
- 2) kokeiluiden ja idean testaamisen vaihe
- 3) ideoiden edelleen kehittämisen ja tarvittaessa uudelleen suunnittelun vaihe
- 4) tuotteen tai teoksen toteutuksen ja työskentelyprosessin arvioinnin ja analysoinnin vaihe.

Muotoiluprosessin pituus ja osa-alueiden järjestys voi vaihdella oppimistehtävästä ja oppilaasta riippuen.

Arviointi

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Arvioinnissa otetaan huomioon koko käsityöprosessi sekä valmistunut tuote. Lukuvuositodistukseen valinnaisaine merkitään suoritusmerkintänä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus käsityön päättöarvosanaan.

Teollisen muotoilun kurssi (taito- ja taideaine), 1 vvt

Vuosiluokat, joilla esiintyy

- 8 ja 9

Laajuus

1 vuosiviikkotuntia

Valinnaisen tehtävä

Opetuksen tavoitteet

Kurssilla yhdistetään käsityön ja kuvataiteen tavoitteita.

Käsityö: oppilasta ohjataan suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi. Oppilasta ohjataan asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja

arvioimaan oppimistaan. Oppilasta opastetaan tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita.

Oppilasta ohjataan käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisuaan. Oppilasta ohjataan havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa. Oppilasta ohjataan tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä

Kuvataide: oppilasta rohkaistaan keskustelemaan omista ja muiden havainnoista ja ajatuksista sekä perustelevaan näkemyksiään. Oppilasta ohjataan soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan.

Muotoiluoppiminen

Keskiössä on muotoiluoppiminen. Muotoiluoppimista ja muotoiluprosessia käytetään oppilaiden kokonaisvaltaisen kasvun tukemisen ja käsityöprosessin ohjaamisen välineenä.

Oppimistehtävissä harjoitellaan luovaa ongelmanratkaisua käsityön ja muotoilun keinoin.

Kurssilla muotoiluprosessiin kuuluu

- 1) havainnointia ja ideointia sisältävä tiedonhankinnan ja suunnittelun vaihe
- 2) kokeiluiden ja idean testaamisen vaihe
- 3) ideoiden edelleen kehittämisen ja tarvittaessa uudelleen suunnittelun vaihe
- 4) tuotteen tai teoksen toteutuksen ja työskentelyprosessin arvioinnin ja analysoinnin vaihe.

Muotoiluprosessin pituus ja osa-alueiden järjestys voi vaihdella oppimistehtävästä ja oppilaasta riippuen.

Arviointi

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Vertaisarviointi ja itsearviointi ovat oleellinen osa kun oppilaat arvioivat omaa onnistumistaan kurssilla. Lukuvuositodistukseen valinnaisaine merkitään suoritusmerkintänä. Kurssin suorittamisella voi olla korottava vaikutus käsityön ja/tai kuvataiteen päättöarvosanaan.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

- [8](#)

Avaa/sulje kaikki

Käsityö: oppilasta ohjataan suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi. Oppilasta ohjataan asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan. Oppilasta opastetaan tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita. Oppilasta ohjataan käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisuaan. Oppilasta ohjataan havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa. Oppilasta ohjataan tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä
Kuvataide: oppilasta rohkaistaan keskustelemaan omista ja muiden havainnoista ja ajatuksista sekä perustelevaan näkemyksiään. Oppilasta ohjataan soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssilla yhdistyvät matematiikan ja käsityön tavoitteet.

Matematiikka: oppilasta ohjataan kehittämään algoritmista ajatteluaan sekä taitojaan soveltaa matematiikkaa ja ohjelmointia ongelmien ratkaisemiseen.

Käsityö: oppilasta ohjataan käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa. Häntä ohjataan tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä.

Muotoiluoppiminen

Keskiössä on muotoiluoppiminen. Muotoiluoppimista ja muotoiluprosessia käytetään oppilaiden kokonaisvaltaisen kasvun tukemisen ja käsityöprosessin ohjaamisen välineenä. Oppimistehtävissä harjoitellaan luovaa ongelmanratkaisua käsityön ja muotoilun keinoin.

Kurssilla muotoiluprosessiin kuuluu

- 1) havainnointia ja ideointia sisältävä tiedonhankinnan ja suunnittelun vaihe
- 2) kokeiluiden ja idean testaamisen vaihe
- 3) ideoiden edelleen kehittämisen ja tarvittaessa uudelleen suunnittelun vaihe
- 4) tuotteen tai teoksen toteutuksen ja työskentelyprosessin arvioinnin ja analysoinnin vaihe.

Muotoiluprosessin pituus ja osa-alueiden järjestys voi vaihdella oppimistehtävästä ja oppilaasta riippuen.

Arviointi

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssissa on yhdistetty käsityön ja matematiikan tavoitteita. Kurssisuorituksella voi olla korottava vaikutus käsityön ja/tai matematiikan päättöarvosanaan.

Laaja-alainen osaaminen

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L1

- Kurssilla vahvistetaan oppilaiden aktiivista roolia oppimisprosessissa ja luodaan edellytyksiä oppimista tukeville myönteisille kokemuksille ja tunteille.
- Oppilaita kannustetaan ottamaan vastuuta opiskeluun liittyvien tavoitteiden asettamisesta, työn suunnittelusta ja oman työskentelyprosessin ja etenemisen arvioinnista. Heitä ohjataan tunnistamaan omat oppimis- ja opiskelustrategiansa ja kehittämään niitä tietoisesti.
- Oppilaat tarvitsevat keinoja tarkkaavaisuutensa ja keskittyneisyytensä ylläpitämiseen sekä ohjausta teknologian ja muiden apuvälineiden hyödyntämiseen opiskelussaan.
- Oppilaita kannustetaan luottamaan itseensä ja näkemyksiinsä, perustelemaan ajatuksiaan ja soveltamaan koulun ulkopuolella opittuja taitoja koulutyössä.
- Oppilaita rohkaistaan käyttämään kuvittelukykyään uuden oivaltamiseen ja luomiseen, yhdistelemään ennakkoluulottomasti erilaisia näkökulmia sekä rakentamaan uutta tietoa ja näkemystä. Oppilaiden omia ideoita tuetaan.
- Ajattelun taitoja kehitetään lisäksi luomalla monimuotoisia tilaisuuksia itsenäiseen ja yhteiseen ongelmanratkaisuun, argumentointiin, päättelyyn ja johtopäätösten tekemiseen sekä asioiden välisten vuorovaikutussuhteiden ja keskinäisten yhteyksien huomaamiseen

ja siten systeemiseen ajatteluun.

- Oppiainerajat ylittävä, kokeileva, tutkiva ja toiminnallinen työskentely oppilaita kiinnostavien ilmiöiden tarkastelemiseksi on tärkeää paitsi ajattelun taitojen myös oppimisen motivaation ja perusopetuksen jälkeisiin opintoihin liittyvien valintojen kannalta.

L4 Monilukutaito

- Oppilasta ohjataan monilukutaitoisuuden syventämiseen laajentamalla tekstien kirjoja yhteistyössä eri oppiaineiden kanssa.

- Oppilaita ohjataan kehittämään kuvanlukutaitoa käyttämällä erilaisia kuvatulkinnan menetelmiä ja esittämisen tapoja.

- Oppilaat harjaantuvat kaikkien aistialueiden ja tietämisen tapojen monipuoliseen hyödyntämiseen oppimisessa.

- Oppilaita kannustetaan ilmaisemaan näkemyksiään monipuolisten viestinnän ja vaikuttamisen keinojen avulla.

L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L5

- Tietoteknisiä laitteita hyödynnetään välineellisesti ja tavoitteena on luoda oppilaille mahdollisuuksia käyttää laitteita tutkivan ja luovan työskentelyn yksilöllisissä ja yhteisöllisissä tehtävissä.

- Oppilaan työskentelyn ja arvioinnin dokumentoinnin välineenä käytetään joustavasti erilaisia tietoteknisiä välineitä ja viestinnän kanavia.

L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys L6

- Opetuksessa vahvistetaan oppilaiden tietopohjaa ja kiinnostusta sekä myönteistä asennetta työntekoa kohtaan.

- Oppilaita opetetaan tunnistamaan lähialueen elinkeinoelämän erityispiirteiden ja keskeisten toimialojen yhteys opiskeluun sekä tulevaisuuteen.

- Toiminnallisissa opiskelutilanteissa opitaan suunnittelemaan työprosesseja, asettamaan hypoteeseja, kokeilemaan erilaisia vaihtoehtoja, tekemään johtopäätöksiä ja löytämään uusia ratkaisuja olosuhteiden muuttuessa. Samalla opitaan tarttumaan tehtäviin aloitteellisesti, ennakoimaan työskentelyn mahdollisia vaikeuksia, arvioimaan ja ottamaan hallittuja riskejä, kohtaamaan myös epäonnistumisia ja pettymyksiä sekä viemään tehtävä pitkäjänteisesti päätökseen.

- Oppilaita rohkaistaan tunnistamaan ja kehittämään omia taipumuksiaan, vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan sekä tekemään opintoihin ja työhön liittyvät valintansa perustellusti ja omista lähtökohdistaan, perinteisten sukupuoliroolien ja muiden roolimallien vaikutukset tiedostaen.

Sisällöt

Kurssilla perehdytään robotiikan ja koodaamisen perusteisiin, sekä valmistetaan yksinkertainen toimiva robotti käyttämällä mikrokontrolleri tekniikkaa.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin tavoitteena on hahmottaa vaatesuunnitteluprosessi ja keksiä uusia ratkaisuja luonnostelun avulla, valmistaa vaatemallistosta valittu tuote/valitut tuotteet. Ymmärtää myös vaateen tuotantoprosessi. Oppimisprosessi havainnollistetaan portfolion avulla.

Muotoiluoppiminen

Oppii valitsemaan sopivat tekniikat ja materiaalit sekä suunnittelemaan käyttäjälähtöisesti. Ajatusten visualisoiminen luonnosten avulla ja omien ideoiden esille tuominen.

Arviointi

Kurssi arvioidaan tuotetun portfolion perusteella, mutta arvioinnissa otetaan myös huomioon suunniteltu vaatemallisto, jossa luonnokset ovat osana arviointia, sekä valmis vaate. Lukuvuositodistukseen kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssisuorituksella voi olla

korottava vaikutus käsityön päättöarvosanaan.

Laaja-alainen osaaminen

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L1

- Oppilaiden looginen päättelykyky kehittyä, he osaavat tehdä tekemiensä havaintojen pohjalta päätelmiä, johtopäätöksiä ja suunnitella toimenpiteitä, jotka vievät oppimista eteenpäin.
- Oppilaat rakentavat tietoa oman päättelyn, uusien ideoiden sekä useamman eri lähteen perusteella.
- Oppilaita kannustetaan yhdistelemään näkökulmia ennakkoluulottomasti ja mahdollistetaan uuden oivaltaminen. Oppilaiden omia ideoita tuetaan.
- Taiteet syventävät eettistä ja esteettistä ajattelua herättämällä tunteita ja luomalla uusia oivalluksia.
- Oppiainerajat ylittävä, kokeileva, tutkiva ja toiminnallinen työskentely.

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L3

- Oppilaat oppivat ymmärtämään teknologian kehitystä, monimuotoisuutta ja merkitystä omassa elämässä, kouluyhteisössä ja yhteiskunnassa.
- Heitä opetetaan myös ymmärtämään myös teknologian toimintaperiaatteita ja kustannusten muodostumista sekä harjoittelemaan sen vastuullista käyttöä ja teknologisten ideoiden kehittämistä ja mallintamista.
- Oppilaiden kanssa pohditaan teknologiaan liittyviä eettisiä kysymyksiä ja tulevaisuuden mahdollisuuksia.
- Oppilaita ohjataan tarkastelemaan kulutustottumuksiaan ja valintojaan kestäväen tulevaisuuden näkökulmasta ja toimimaan kriittisinä ja vastuullisina kuluttajina.

L4 Monilukutaito L4

- Oppilasta ohjataan monilukutaitoisuuden syventämiseen laajentamalla tekstien kirjoa yhteistyössä eri oppiaineiden kanssa.
- Oppilaita ohjataan kehittämään kuvanlukutaitoa käyttämällä erilaisia kuvatulkinnan menetelmiä ja esittämisen tapoja.
- Oppilaat harjaantuvat kaikkien aistialueiden ja tietämisen tapojen monipuoliseen hyödyntämiseen oppimisessa.
- Oppilaita kannustetaan ilmaisemaan näkemyksiään monipuolisten viestinnän ja vaikuttamisen keinojen avulla.

Sisällöt

Oman vaatemalliston suunnittelu kenelle tahansa (lemmikki, vauva, omalla ikäryhmälle jne.) alusta loppuun. Keskeisessä osassa oppimista on luonnostelu- ja ideavihko. Oppilas valmistaa vaatemallistosta vaatteen valitsemallaan tekniikalla. Oppimisprosessista tuotetaan portfolio.

9.lk FUSE (taito- ja taideaine), 1 vvt

Opetuksen tavoitteet

FUSE-ympäristössä oppilas toimii modernissa pajassa, joka perustuu ilmiölähtöisen projektityöskentelyn periaatteille. Tavoitteena on ohjata oppilasta aktiiviseen työskentelyyn ja luomaan uusia ratkaisuja haasteiden parissa, jotka liittyvät oikeaan elämään. Tavoitteena on kehittää oppilaan luovuutta sekä ongelmanratkaisun - ja ajatteluntaitoja. Oppilasta kannustetaan yhteiseen suunnitteluun ja vastuun ottamiseen. Oppimista ohjaa oppilaan oma kiinnostus.

Muotoiluoppiminen

FUSE-valinnaiskurssilla hyödynnetään muotoiluoprosessin periaatteita. Kun oppilaat luovat uusia ratkaisuja haasteisiin, prosessia voidaan mallintaa palvelumuotoilun periaatteiden avulla. FUSE- ympäristö rohkaisee aitoon yhteistyöhön myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa, jolloin muotoiluajattelun asiakaslähtöisyys ja sidoksellisuus oikeaan ympäristöön korostuu.

Arviointi

Osaamisen kehittymistä ja tuotoksia dokumentoidaan digitaalisen portfolioiden avulla. Oppimisen kehittymistä havainnoidaan eritasoisten haasteiden suorittamisen kautta. Arviointi on yhteisöllistä. Oppijalla itsellään on merkittävä rooli osaamisen arvioinnissa ja edistymisensä seurannassa. Lukuvuositodistukseen kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Kurssisuorituksella voi olla korottava vaikutus esimerkiksi matematiikan päättöarvosanaan.

Laaja-alainen osaaminen

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L1

- Oppilaat osaavat ohjatusti kuvata ja reflektoida omaa tiedonrakenteluprosessiaan. Prosessia ohjaa ongelmanasettelu.
- Oppilaita kannustetaan yhdistelemään näkökulmia ennakkoluulottomasti ja

mahdollistetaan uuden oivaltaminen. Oppilaat osaavat tehdä synteesin, vertailla ja tuottaa kokonaan uutta tietoa. Heitä ohjataan huomaamaan, että tieto voi rakentua monella tavalla, esimerkiksi tietoisesti päättelemällä tai intuitiivisesti, omaan kokemukseen perustuen.

- Oppilaat saavat ohjausta kysymysten ja ongelmien asetteluun ja oppivat vähitellen muodostamaan olennaisia tutkimuskysymyksiä ongelmien määrittelemiseksi, tutkimiseksi ja ratkaisemiseksi.
- Oppilaita rohkaistaan käyttämään kuvittelukykyään luoviin ratkaisuihin ja olemassa olevien rajojen ylittämiseen.
- Oppilaita kannustetaan hankkimaan ja soveltamaan tietoa heitä kiinnostavista asioista ja heille annetaan mahdollisuus myös muualla kuin koulussa hankitun osaamisen näyttämiseen.
- Oppilaat tunnistavat oman osaamisensa merkityksen yhteisessä prosessissa sekä oppivat tukemaan muiden ryhmänjäsenien oppimista. Yhteisöllistä tietoa rakennellaan yhdessä siten, että jokainen tuo oman panoksensa prosessiin.

L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L5

- Oppilaita ohjataan käyttämään digitaalisia ratkaisuja tehokkaasti vahvistaakseen oppimisprosessin luovaa näkökulmaa.
- Oppilaita ohjataan käyttämään TVT:tä työskentelyn ja tuotosten dokumentoinnissa ja arvioinnissa.
- Oppilaat saavat kokemuksia TVT:n käyttämisestä vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa.

L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys L6

- Oppilaita ohjataan työskentelymään järjestelmällisesti ja pitkäjänteisesti ja ottamaan kasvavassa määrin vastuuta tekemisestään.
- Oppilaat harjoittelevat projektien toteuttamista ja ryhmässä toimimista.

Sisällöt

FUSE-kurssilla oppilas valitsee itseä kiinnostavia haasteita, joita hän ratkaisee. Kurssin aikana sanoitetaan ajatteluprosessia ja keskustellaan ongelmanratkaisustrategioista. Kurssiin voidaan yhdistää myös FUSE:n ulkopuolisia ajattelustrategioiden opetuksen menetelmiä. Kun oppilas on harjaantunut FUSE-työskentelyyn, on mahdollista ohjata häntä kehittämään uusia haastetehtäviä.